

กระทู้ถามที่ ๕๗๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ประโยชน์จากการสร้างเขื่อน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ สร้างผลประโยชน์มหาศาลให้กับประชาชน เป็นแหล่งอาหารจากการทำประมง ใช้พลังงานจากน้ำในการผลิตกระแสไฟฟ้า สามารถทำการเกษตร ได้ตลอดปี และที่สำคัญป้องกันน้ำเหนือไหลบ่ามาท่วมภาคกลางตอนล่าง การมีเขื่อนได้สร้างอุตสาหกรรม ทุกชนิด ช่วยเศรษฐกิจของประเทศได้มาก จึงขอเรียนถามว่า

๑. ผลประโยชน์ที่ได้จากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งแต่ละเขื่อนปีหนึ่งๆ ราษฎรมีรายได้เป็นจำนวนเท่าใด และแต่ละเขื่อนมีพื้นที่เท่าใด และมีพื้นที่เฉลี่ยกักเก็บน้ำเท่าใด ขอทราบ รายละเอียด

๒. ประโยชน์จากเขื่อนทั้งสามแห่ง ทำให้มีการเลี้ยงสัตว์บกและสัตว์น้ำได้ปีหนึ่งเป็นจำนวนมาก ขอให้เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด ทำการศึกษา ประเมินมูลค่าโดยประมาณที่ได้รับในแต่ละปี จะได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิยมชัย วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๕๗๑ ร.

ของ นายนิยมชัย วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี
เรื่อง ประโยชน์จากการสร้างเขื่อน

ข้าพเจ้า นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และนายชูชีพ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ประโยชน์จากการสร้างเขื่อน ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า เขื่อนภูมิพลเป็นเขื่อนเก็บกักน้ำอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ มีพื้นที่รับน้ำฝนประมาณ ๒๖,๓๘๖ ตารางกิโลเมตร และเสียพื้นที่ในการใช้เป็นอ่างเก็บน้ำทั้งหมดประมาณ ๓๑๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๕๘,๗๕๐ ไร่ มีความจุอ่างเก็บน้ำทั้งหมดประมาณ ๑๓,๕๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ผลประโยชน์ที่ได้รับจากเขื่อนภูมิพล คือ สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๕๖๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ หรือกำลังไฟฟ้าได้ปีละ ๒,๒๐๐ ล้านยูนิต (กิโลวัตต์ - ชั่วโมง) ส่งไปยังจังหวัดต่างๆ ในภาคกลางเป็นแหล่งน้ำสำคัญเพื่อการอุปโภค - บริโภค ของชุมชนต่างๆ ในลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำท่าจีน เป็นแหล่งน้ำสำคัญเพื่อการเกษตรสำหรับพื้นที่ชลประทานในเขตโครงการเจ้าพระยาใหญ่ สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่ได้ ๑.๕ ล้านไร่ ในเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ช่วยบรรเทาอุทกภัย เมื่อเกิดฝนตกหนักหรือมีพายุฝนเข้า น้ำฝนส่วนใหญ่ที่ตกลงมาเขื่อนภูมิพลสามารถเก็บกักน้ำไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นการบรรเทาอุทกภัยที่เคยทำความเสียหายให้แก่พื้นที่เพาะปลูก ช่วยป้องกันน้ำเค็มซึ่งโดยปกติในฤดูแล้งความเค็มจะดันเข้ามาจากปากแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีนทำความเสียหายให้กับพื้นที่เพาะปลูกบริเวณกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร และนครปฐม อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพลสามารถระบายน้ำไปช่วยผลักดันน้ำเค็มบริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำท่าจีน เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และขยายพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ และช่วยในการคมนาคมการเดินทางในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำท่าจีนตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ถึงปากอ่าวไทย

ในส่วนของเขื่อนสิริกิติ์เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำอเนกประสงค์ขนาดใหญ่เช่นเดียวกับเขื่อนภูมิพล มีพื้นที่รับน้ำฝนประมาณ ๑๓,๓๐๐ ตารางกิโลเมตร เสียพื้นที่ใช้เป็นอ่างเก็บน้ำทั้งหมดประมาณ ๒๖๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๖๒,๕๐๐ ไร่ มีความจุอ่างเก็บน้ำทั้งหมดประมาณ ๘,๕๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ บรรเทาอุทกภัยในทุ่งราบสองฝั่งแม่น้ำน่าน และร่วมกับเขื่อนภูมิพล บรรเทาอุทกภัยในทุ่งเจ้าพระยาใหญ่ให้ลดน้อยลง สามารถทำการชลประทานในทุ่งราบ

สองฝั่งแม่น้ำน่าน ในฤดูฝน ๑,๗๗๕,๐๐๐ ไร่ ในฤดูแล้ง ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ และร่วมกับเขื่อนภูมิพล ทำการชลประทานในทุ่งเจ้าพระยาใหญ่ ๗.๕ ล้านไร่ สามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ปีละประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง โดยสามารถติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ได้จำนวน ๔ เครื่อง รวมกำลังผลิต ๕๐๐,๐๐๐ กิโลวัตต์ ช่วยอำนวยความสะดวกในการคมนาคมทางน้ำ ระหว่างจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นไป ถึงจังหวัดอุตรดิตถ์ได้ตลอดปี รวมทั้งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

สำหรับเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีความจุอ่างเก็บน้ำทั้งหมดประมาณ ๑.๘๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ เป็นแหล่งน้ำถาวรเพื่อการอุปโภคบริโภคของชุมชนต่างๆ ในเขตจังหวัดลพบุรี และจังหวัดสระบุรี เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรสำหรับพื้นที่ชลประทานที่จะเปิดใหม่ในเขตจังหวัดลพบุรี และสระบุรี ๑๓๕,๕๐๐ ไร่ เป็นแหล่งน้ำเสริมสำหรับพื้นที่โครงการชลประทานเดิมในทุ่งเจ้าพระยา ฝั่งตะวันออกตอนล่างพื้นที่ประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ทำให้ลดการใช้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งเดิม นำน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาไปใช้ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวผ่านคลองชัยนาท - ป่าสักโดยตรง ช่วยบรรเทา อุทกภัยแก่พื้นที่สองฝั่งแม่น้ำป่าสักในเขตจังหวัดลพบุรีและจังหวัดสระบุรี และยังมีผลช่วยบรรเทา อุทกภัยให้แก่พื้นที่ตอนล่างของแม่น้ำเจ้าพระยารวมถึงกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นแหล่งน้ำ เพื่อการอุตสาหกรรมในจังหวัดลพบุรีและจังหวัดสระบุรี เป็นแหล่งน้ำเพื่อรักษาความสมดุลของระบบ นิเวศน์ทางน้ำในลุ่มน้ำป่าสัก เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและเป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่ช่วยในการ คมนาคมทางน้ำในแม่น้ำป่าสักตอนล่างให้สะดวกมากขึ้นและช่วยแก้ไขปัญหาน้ำเสียของแม่น้ำป่าสัก ตอนล่างและแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นแหล่งน้ำช่วยเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาคาราคาเผลนน้ำอุปโภคบริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ และช่วยให้เศรษฐกิจของจังหวัดลพบุรีและจังหวัด สระบุรีขยายตัวมากขึ้น

ทั้งนี้ ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการสร้างเขื่อนทั้ง ๓ คือ ทำให้เกษตรกรในทุ่งเจ้าพระยาใหญ่ ที่ใช้น้ำชลประทานเป็นหลัก สามารถทำการเพาะปลูกข้าวได้ตลอดทั้งปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อก่อนไม่สามารถ ทำการเพาะปลูกได้อย่างต่อเนื่องเหมือนในปัจจุบัน ในฤดูแล้งเกษตรกรทำการปลูกข้าวนาปรังได้ ๔.๔ ล้านไร่ ผลผลิต ๗๒๐ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นมูลค่าผลผลิตทั้งหมด ๑๓,๐๐๐ ล้านบาท/ฤดู ในฤดูฝนเกษตรกร ทำการปลูกข้าวนาปีได้ ๕.๐๘ ล้านไร่ ผลผลิต ๕๕๘ กิโลกรัม/ไร่ คิดเป็นมูลค่าผลผลิตทั้งหมด ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท/ฤดู ทำให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าในอดีต นอกจากทำการเกษตรแล้ว ยังมีอาชีพทำการประมงน้ำจืดอีกอาชีพหนึ่งซึ่งเป็นการสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง ทั้งยังช่วยในการผลักดัน น้ำเต็มไม่ให้ขึ้นมาทำความเสียหายต่อพื้นที่สวน และเกษตรกรยังมีน้ำใช้สำหรับอุปโภคบริโภคได้ตลอดทั้งปี

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการทำประมงในเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เขื่อนภูมิพล และเขื่อนสิริกิติ์ มีดังนี้

๑. เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ มีประชาชนที่ทำการประมง จำนวน ๔๕๓ ราย ด้วยเครื่องมือการประมง ข่าย เบ็ดราว เบ็ดปัก ลอบ ฉมวก ยอ และสวิง ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๒๕๕,๓๕๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๘,๒๓๖,๒๕๐ บาท โดยมีท่ารับซื้อปลาจำนวน ๒๑ แห่ง

๒. เขื่อนภูมิพล มีประชาชนที่ทำการประมง จำนวน ๔๖๐ ราย โดยใช้เรือยนต์ ๕๘๓ ลำ และแพ ๑๔๗ ลำ ด้วยเครื่องมือทำการประมง ข่ายลอย ลอบนอน ลอยตั้ง เบ็ดราว เบ็ดวาง ดุ่มแห ไซ และสวิง ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๕๒๕,๒๐๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๒๐,๔๓๘,๐๐๐ บาท

๓. เขื่อนสิริกิติ์ มีประชาชนที่ทำการประมง จำนวน ๓๕๘ ราย โดยใช้เรือยนต์ ๔๓๕ ลำ และแพ ๔๗ ลำ ด้วยเครื่องมือทำการประมง ข่าย ลอบ เบ็ดราว แพเบ็ด ยอ และปิ่นฉมวก ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๓๑๕,๕๕๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๐,๒๖๖,๘๔๕ บาท